

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 DEP
0030 OSLO

Deres ref.
10/2739

Vår ref.
13/957 EP ANES/mk

Dato
03.05.2013

Rapporten "Forsikringskjønn i skadeoppgjør" - høring - merknader

Vi viser til Finansdepartementets brev 31. januar 2013, hvor rapporten «Forsikringskjønn i skadeoppgjør» ble sendt på høring.

Utgangspunktet for arbeidsgruppens arbeid har vært at ordningen med forsikringskjønn skal opprettholdes. Bakgrunnen for utformingen av arbeidsgruppens mandat var at Finanstilsynet, etter å ha vært i dialog med aktørene, konkluderte med at ordningen med forsikringskjønn er god og et viktig verktøy for kunde og forsikringsselskap. I tråd med Finanstilsynets anbefaling har arbeidsgruppen hatt i oppgave å se på mulige forbedringer i hvordan ordningen praktiseres.

I sin rapport peker arbeidsgruppen på to hovedinnvendinger mot hvordan ordningen med forsikringskjønn fungerer i praksis, og fremmer forslag om hvordan dette kan avhjelpest. For det første peker arbeidsgruppen på at det ikke er likevekt mellom partene når det gjelder kunnskap om forsikringskjønn. For det andre peker arbeidsgruppen på at det er vanskelig for sikrede å finne en egnet skjønnsmann.

Når det gjelder likevektforholdet mellom sikrede og forsikringsselskapet i den praktiske gjennomføringen av skjønnet, foreslår arbeidsgruppen en rekke ulike tiltak.

Uten å gå inn på de nærmere detaljene i arbeidsgruppens forslag, har vi merket oss at arbeidsgruppen ikke foreslår vesentlige endringer i det materielle innholdet av dagens skjønnsordning. Vi har merket oss at arbeidsgruppen synes å mene at dagens ordning, slik den har blitt utviklet på avtalefestet grunnlag, i utgangspunktet fungerer godt, selv

om det er mulighet for forbedringer, jf. rapporten punkt 4.1 (s. 35).

Som også påpekt av arbeidsgruppen, er ordningen med forsikringsskjønn basert på en ren privatrettslig avtale mellom partene i en forsikringsavtale. Rent prinsipielt slutter Justis- og beredskapsdepartementet seg til arbeidsgruppens vurdering av at skjønnsinstituttet i størst mulig grad bør baseres på veiledende normer og avtaler mellom partene. Etter vårt skjønn fremstår arbeidsgruppens forslag til henholdsvis veiledende normer, veiledende standarddokumenter, standardvilkår, oppdragsbekreftelse, habilitetserklæring og skjønnssettingsprotokoll/mandat og skjønnsrapport som både gjennomarbeidede og egnede til å bedre likevektforholdet mellom forsikringsselskap og sikrede.

Vi slutter oss til arbeidsgruppens oppfatning om at bedre og lett tilgjengelig informasjon er et sentralt virkemiddel for å øke forståelsen for hva et skjønn innebærer og de ulike elementene i skjønnet. Under henvisning til betydningen av forsikringsselskapenes informasjonsplikt, tar arbeidsgruppen til orde for å forskriftsfeste denne. Når det gjelder de nærmere detaljene, deler arbeidsgruppen seg imidlertid i et flertall og et mindretall.

Justis- og beredskapsdepartementet er enig i at det fremstår som hensiktsmessig å forskriftsfeste regler om forsikringsselskapenes informasjonsplikt. Når det gjelder de konkrete forslagene til forskrift, slutter departementet seg til forslaget fra arbeidsgruppens flertall. Etter vårt syn taler retts tekniske og pedagogiske hensyn også for å innta reglene om forsikringsselskapenes informasjonsplikt i et nytt kapittel i forskrift 3. mai 2007 nr. 469 om forsikringsselskapers opplysningsplikt for avtaler om annen forsikring enn livsforsikring.

Vi kan ikke gi vår tilslutning til mindretallets forslag om å gi en egen forskrift om forsikringsskjønn. Mindretallets forslag til forskrift om forsikringsskjønn griper inn i selve avtaleforholdet mellom forsikringsselskapene og forsikringstakerne. Dette gjelder særlig forskriftsutkastet § 3 om tilsidesettelse av skjønn. Vi kan ikke se at det er behov for å gi regler som foreslått. Etter vårt syn underbygger arbeidsgruppens utredning dette.

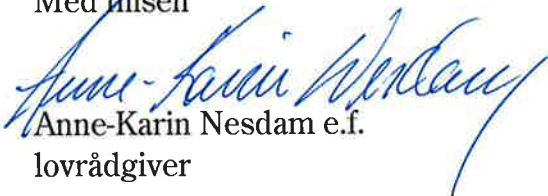
Mindretallet begrunner sitt forslag med at «en større grad av offentlig regulering etter mindretallets oppfatning vil bidra til at ordningen praktiseres likt i ulike selskaper og til å styrke allmennhetens tillit til ordningen», jf. rapporten punkt 8.1 tredje avsnitt første setning (side 57). Vi har vanskelig for å se hvordan forslaget, som i realiteten kodifiserer (utvalgte deler av) gjeldende rett, vil kunne bidra til lik praktisering fra selskapenes side og økt tillit hos forbrukerne. Etter vårt syn vil mindretallets ønske om lik praktisering ivaretas fullt ut av forslaget til arbeidsgruppens flertall om veiledende normer. Det vises her til at forsikringsbransjen har vært representert i arbeidsgruppen, og at det er grunn til å anta at forsikringsselskapene er innforstått med det fremlagte forslaget og de forpliktelser som følger av dette. Vi slutter oss til synspunktet til

arbeidsgruppens flertall, som peker på at en fortsatt avtalebasert ordning er mest egnet til å sikre en dynamisk og naturlig utvikling av skjønnsinstituttet, og at en forskriftsregulering som foreslått reelt vil kunne hindre en naturlig utvikling av ordningen, jf. rapporten punkt 8.1 nest siste avsnitt (side 57 og 58). Vi kan heller ikke se hvordan det å regulere visse sider av gjeldende praksis i forskriftsforslaget vil være egnet til å styrke allmennhetens tillit til ordningen. I tillegg til at det fra et rent retts teknisk ståsted er lite ønskelig å gi en forskrift som er svært kort, vil det etter vårt syn være pedagogisk uheldig og egnet til å villedde allmenheten å gi en forskrift som, i beste fall, gir et ufullstendig og skjevt bilde av gjeldende rett. Vi slutter oss her til synspunktet til arbeidsgruppens flertall om at «[m]indretallets forslag til forskrift synes etter flertallets oppfatning ikke å inneholde materielle bestemmelser av annen art enn det som allerede følger av gjeldende praksis. Det kan dermed være uheldig at bare visse sider av gjeldende praksis nedfelles i forskrift, idet det på en uheldig måte kan reise spørsmål ved andre sider av festnet praksis som ikke er foreslått regulert i forskrift».

Mindretallet foreslår å endre forsikringsvirksomhetsloven § 12-18 for å kunne hjemle forskriften om forsikringssskjønn i denne bestemmelsen. Dersom det skal gis en slik forskrift, bør den hjemles i forsikringsavtaleloven § 8-2 tredje ledd. Ordningen med forsikringssskjønn regulerer fremgangsmåten for erstatningsoppgjøret under en forsikringsavtale. Erstatningsoppgjøret reguleres i forsikringsavtaleloven kapittel 8, og det er inntatt en forskriftshjemmel i § 8-2 tredje ledd for å kunne gi nærmere regler om saksbehandlingen og kostnadsfordelingen ved taksering av skade i forbindelse med skadeoppgjør.

For å avhjelpe sikredes utfordringer når det gjelder å finne frem til en egnet skjønnsmann, foreslår arbeidsgruppen at det for skjønn vedrørende bygningsskader etableres et register over skjønnsmenn. Når det gjelder dette forslaget, slutter vi oss til Finansdepartementets uttalelse i høringsbrevet om at det er behov for ytterligere utredning. Etter vårt syn gir arbeidsgruppens rapport ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere om et skjønnsmannsregister vil være et egnet virkemiddel, og heller ikke for å vurdere hvordan et eventuelt skjønnsmannsregister best bør organiseres, driftes og finansieres.

Med hilsen

Anne-Karin Nesdam e.f.
lovrådgiver

Mona Kristensen
seniorkonsulent